

۱- شکست های نظامی و سیاسی از روسیه و انگلستان در دوره قاجار چه نتیجه ای داشت؟ ایرانیان را متوجه پیشرفت های علمی و صنعتی کشورهای اروپایی کرد.

۲- چرا عباس میرزا به فکر نوسازی و اصلاح کشور افتاد؟ زیرا او به خوبی تفاوت سپاه ایران را با ارتشد روسیه که آموزش دیده و مجهز به سلاح های جدید بود، تشخیص داد و به اهمیت صنایع نظامی پی برد. همچنین متوجه شد که با وجود تعداد زیاد سپاهیان ایران و دلاوری و فداکاری آنها، روس ها به دلیل برخورداری از دانش و تجهیزات پیشرفته‌ی نظامی پیروز شدند.

۳- عباس میرزا برای پیشرفت ایران چه کارهایی انجام داد؟ (اقدامات عباس میرزا)؟

-۱- فرستادن افرادی به انگلستان برای فراگیری علوم و فنون جدید

-۲- برای آگاهی از اوضاع کشورهای اروپایی، دستور داد کتاب هایی را در موضوع تاریخ آن که شورها به فارسی ترجمه کنند.

-۴- در زمان صدراعظمی امیرکبیر حکومت قاجار با چه مشکلاتی روبرو بود؟

مشکلات بزرگی از قبیل شورش در ایالت‌ها، دخالت‌های خارجی، بی‌نظمی و اختلال امور کشوری و لشکری و خالی بودن خزانه.

۵- **الف)** مهم‌ترین اقدام امیرکبیر را توضیح دهید. تأسیس مدرسه دارالفنون -

ب) انگیزه و اهداف امیرکبیر از اقدامات اصلاحی چه بود؟ برای نوسازی و کارآمدی تشکیلات حکومتی و مبارزه با مفاسد اداری و اقتصادی. او در سیاست خارجی در صدد قطع نفوذ و دخالت‌های روسیه و انگلستان در ایران بود.

-عچرا امیرکبیر مدرسه دارالفنون را تأسیس کرد؟ تا تعداد بیشتری از ایرانیان علوم و فنون جدید را در داخل کشور بیاموزند. برای حفظ استقلال کشور تا پای بیگانگان به راحتی به کشور باز نشد.

-یکی از نتایج آشنایی ایرانیان با تمدن اروپایی در دوره قاجاریه چه بود؟ ایجاد مدرسه های جدید بود.

-۸- گسترش مدرسه های جدید به سبک اروپایی در دوره قاجار را توضیح دهید؟ در دوره قاجار افرادی بیش گام تأسیس مدرسه هایی به سبک اروپایی در ایران شدند، از جمله میرزا حسن رشیده که در بیروت و استانبول با این نوع آموزشگاه ها و شیوه ای فعالیت آن ها آشنا شده بود. او در زادگاهش تبریز و شهرهای مشهد، تهران و قم چندین مدرسه ای جدید تأسیس کرد.

-۹- نفوذ اقتصادی روسیه و انگلستان در دوره ای قاجار را توضیح دهید؟ در دوره ناصرالدین شاه روسیه و انگلستان به امتیازهای اقتصادی مهمی در ایران دست یافتند. صنعت و بازرگانی کشور ما با واگذاری این امتیاز ها آسیب های فراوانی دید. شرکت های بازرگانی خارجی در بیشتر شهرهای ایران شعبه هایی تأسیس کردند و به خرید و فروش مشغول شدند. این شرکت هامعمولاً کالاهای اروپایی را بدون پرداخت حقوق گمرکی و یا با حقوق گمرکی بسیار ناچیزی وارد کشور می شدند. به همین دلیل تولیدات داخلی قادر به رقابت با آنها نبود.

۱۰ - امتیاز تالبوت(امتیاز انحصاری توتوون و تباکو) را توضیح دهید؟ در دوره ناصرالدین شاه، یک نفر انگلیسی به نام تالبوت با پرداخت رشوه به درباریان، امتیاز انحصاری توتوون و تباکوی ایران را به مدت پنجاه سال به دست آورد. در آن زمان توتوون و تباکو از عمدۀ تربین محصولات کشاورزی ایران بود. بر اساس این امتیاز، ایرانیان نمی توانستند محصول توتوون و تباکوی خود را به کسی غیر از تالبوت بفروشند. در مقابل تالبوت نیز تعهد کرده بود که هرسال ۱۵۰۰۰ لیره ای انگلیس به همراه یک چهارم سود سالانه ای خود را به حکومت ایران پرداخت کند.

۱۱- دلیل اصلی شکل گیری نهضت تباکو چه بود؟ اعتراض به واگذاری امتیازهای اقتصادی به بیگانگان

و قیام علیه استبداد داخلی و استعمار خارجی .

۱۲- موفقیت نهضت تباکو از نظر سیاسی و اجتماعی چه اهمیتی داشت ؟

از نظر اجتماعی :

این نهضت نخستین حرکت جدی مردم ایران برای رهایی از نفوذ و سلطه خارجی و ایستادگی در برابر ستم داخلی بود .

از نظر سیاسی :

حس اعتماد به نفس و روحیه‌ی مقاومت و مبارزه را در مردم تقویت کرد . به حکومت فهماند که مردم بیدارند . مردم شهامت حضور در صحنه رو با تبعیت از مرجعی خارجی استعمار گران به نقش مراجع و نفوذ آن در مردم حتی بیشتر از حاکمان پی بردند .

۱۳- امتیاز تالبوت چگونه لغو شد ؟ ناصرالدین شاه به خواسته‌ی مخالفان اعتنایی نکرد و آیت‌الله میرزا حسن شیرازی مرجع تقلید شیعیان استفاده از توتوون و تباکو را حرام اعلام کرد . این حکم شرعی سبب شد مردم و حتی کارکنان کاخ ناصرالدین شاه ، قلیان‌ها را بشکنند و مقدار زیادی توتوون و تباکو را به اتش بکشند . با اوج گرفتن نهضت ناصرالدین شاه مجبور به لغو امتیاز و پرداخت غرامت و خسارت به تالبوت شد .

- * ولی‌عهد فتحعلی شاه و فرمانده سپاه ایران در جنگ با روسیه ..... بود . (عباس میرزا)

- * پس از مرگ عباس میرزا فتحعلی شاه پسرش ، ..... را به ولی‌عهدی برگزید . (محمد میرزا)

- * ناصرالدین شاه در ابتدای سلطنتش ..... را به صدراعظمی منصوب کرد . (امیرکبیر)

- * یکی از مهم‌ترین اقدامات امیرکبیر تأسیس ..... بود .

(مدرسه دارالفنون)

- * ناصرالدین شاه بر اثر توطئه ..... و ..... دستور قتل امیرکبیر را داد . (درباریان - صاحب منصبان نالایق و سودجو)

- * افرادی پیشگام تأسیس مدرسه‌هایی به سبک اروپایی در ایران شدند از جمله ..... بود . (میرزا حسن رشدیه)